

5

Marie - Angèle Duval

Travou an dour ar 14 - 12 - 59.

En Horn eus ma mamm garet
Marie - Françoise Ollivier

Tammou eus gonon kozh, bel klevet gant
ma mamm gwechall en pad ar vellekig gorm.

Ar paour Kez soudard

Pa oant me me bihan

Bihan, ~~bihan~~ en ty ma zad
He a oa eus bugel - Hag e oa taeel mad
He a oa - - - - -

Pa oant ar re en oad, hag ar re n' am Kapall
Ha me n' om engafi wit monek da soudard
Ha me - - - - -

Tri padis mac'h arc'hant me oa 2 soudard
He pa oant bih el tout ar re n' em refimant
He a gave kesse, ha Kalz a clenchimant.

Welet ma c'habiten o tibri bara gwerin
Ha me paour Kez soudard renk dibit bara brein
Ha me - - - - -

Welet ma c'habiten ocheva ar gwin sklaer
Ha me paour Kez soudard eo dour dez ar rin
Ha me - - - - -

6
Welet ma c'habiten Kousket war ar pluw fin
Ha me f'arur bez soudard gouek war an dind'gen
Ha me

7
Me skivas eul lizer d'am mammig ha d'am zad
Wit goul ma remplesi a doul d'afn c'here. Mat
Wit

8
Ma zad respont d'in me war gormik e lizer
Pa c'houk in'on engaset te raïet da amzer
Pac'h oul

9
O welet Kement te efernis ma zablenn
Hentan taol a skois. Pa-has ma c'habiten
Hentan

10
Setu me Kondaonet na da gant c'houek tenn
Tri mego a'em c'halon Pa t'f all en om fenn
Tri mego

11
Gant eur monchoar glas, inouchet ma deoulage,
Ha lakt d'en zennad ma brassa Kamarad
Ha

12
Soudarded Breiz-Izel, c'houi soudarded ma bro
Pa c'houet c'houi d'ar ger, laet ket vin maro
Pac'h efel

13
C'houi lavaro d'am zad vin me et d'ar Puni
Lech breiken fames d'ar ger na reo uni
Lech

Ar butun

Ar butun so ur mignon d'un den ne e unan
Died ur weg direzho, a gouzot en e boan
Pa zant monch ar skubelen prest d'ar vout war e chreg
A laka ur buzenmig bag a ra en e roued

Jon Paotr he liviten

1
Ar ruzer eus ma zam zon he an dalledige
a zo eus er vro man en touez ar merched he
D'ar glaz a dar vanit e'ch int en em dwelet
Evel thrak dimuzellet dre holl ac'h int gwisket

2
Mar g'arvu eus d'he gwelet gwisket joz en vesten
Hennet vo digemereh vel eus distadaden
Ha ma chab erit-koanion patater a n'eo
Ja na nius eul liviten, gwisket 'bel eus aotro

3
Pa'ch arvu eus d'he gwelet gwisket en liviten
Ar vee'h yaonant idous ar bal he vee'o o'ch antren
Heuzealabar da dinsteked he zi
Laket marc'h an aotrou elag ar marchosi.

4
Ha lakat e valizen barz er gaml-uhelan
Wit'noz am onz an senet d'ez haoul da goanion
5
Eoul jez vo barz en ty deus a fenn-jeun
Vo fenn-jeun e' gourd da bistr he liviten
Pons d'ed, pestririet, gwisket, eus eus haoul beus
Bep sort lithouion gwellan, bostonion wit deser

6
Ja' med pa vo partiet an aotrou en e dro
Heuze war ar bansion chenchumant a vee'o
Gman bennak a ganto deus ar gourd a vo 'bel
Eus bansion difizion : patater fenn-jeun

7
Ja vo dimez an itron da bistr e liviten
Heuze teui da e'haoul Hous da werzan he moen
Wit fennan 2 garg a vee'o pestririet avotad
Ar re he war a glaz a zo elag mad

8
Ja he al beus gwisket hag an archant touchet
Ar fenn livitennek d'ar bamboch a zo e'ch
Hag an itron da gual diwar bouez e fenn
Ha setu me rivinet gant paotr he liviten

Ma fried luitennek Bremen reuko monet
birt donid e vara d'ar paph da lalouret
Met Jus a zo ar gwellañ eul luitenn n'eus e'hoaz
Mad d'ober eun tam dilhad d'he rugel zo en noaz.

Ar filouter fin

Lammoigae. Chomet em mem

1

Heman oa eun den bras gwisket eun den a feson
he gred din e oa giudig dimens a Leon.

O vezan er ger ne varet meur a linn 20
A l'heaz fin e lallfazi monet da vade Bro

En gwerzcamp hag en e bet

Betek eno ac'h e fadde iale had ar paf fin
Nemet eno eo deus da blada siouaz alafin

Neuze n'em gavas gwall nec'het! hag a deuas
ar paf deus a greiz an huez! Goude bean kreizet mad en
ostoliti, mont da l'blada. Te vragon baez ar pardin
Neuze d'chaleh e fered re-formet da gorsket

Neuze ar fadde fin
a gorsket ar re divorched betek far infertin

En de vorterc'h ar beure a luehus

Jos! Jos! ostig hag ostig, skom me o ped
Ma holl arc'hant a ma brogon holl a l'ink laeret

Ma oa gamin hep eun gir gaez en aour melen
ar som fa d'ri-ugent pistol a daon skod ouzpen

Lavel Brech vel just war dud an ty. herman
huche bepred.

He 'mean a gavo testu 'pa fell fe kant d'in
Da lavel sant kel diwago 'pa oan deul d'ho ty.

'Vit-eur an ty 'sa trefe gant an, roet d'ean eur
brago neve hag feunhanter euz pens a lare n'eva
kollet a predet mad evel just.

Pa n'essa pardonet an hanter oa 'foa was out an

Eun de goude 'pa ziskennas an othiz n'he lardin
a n'euz Kavel enho plantet bragon ar frot fin.

Hag hon da larunani vel just ha c'hoaz e wize
grac f'gocp outan.

He n'euz roet tregont pistol eur bragon mezer
Da difonjian he da goanjan a l'lesant d'ean laer

He met al laer arur er ger a reornas an
ar e hant d'ean othiz. hag a l'lehas sevel an tam ton

Ar minorat.

Ni oa manet hon daou minorat
Baz er bed man warlerc'h hon zud
He a vale dre ar Proviñs an / bis
Ha hi a vev en Solit-ud

Kanan re ar martolod

Vit ma Kleva ma c'heer Perrinan
Gant ar mare e gel ma mouez
Bo barz en Koven. Santez Annan
Tri bloaz 'so Pansionerez

- Fortun -

Eun tam zonik veye Kanel
gwechal da drifal ar rugabigoufwar ar varleum

1

Fortun a ya trezek ~~Fortun~~
Eun e horn butun gaman nie vin
Eun e horn butun gaman nie vin
Gaman eun gaman Kanel ha lin

2

Jac'h a Fortun war gein e varc'h
Tom da maged a rat awalc'h
Kod eun fulenn dan digant an
War gein e varc'h hez gant dean

3

Da gomant an han plumi
Komant ar marc'h da remui
Komant ar marc'h da dardampad
Hag o tiskar Fortun a blad.

4

Darn a lampe war ar c'hleumion
Darn all a gongez o bohou
Darn all a ritem wetle dar zont
Darn all a golle o skient

5

Marc'h an diavol eme darn all
Fondiritititum fondirititane
Marc'h an diavol eme darn all
Da hen klevant o c'hoarival.

Martin

Martin Martin felec haed lu
Ken beure man gant o ki du?
Da huneta ma mabig ma mabig
Da huneta toutou la la

An "Tour de France"

gonty Thomas Cornbez

1
C'han da quit-al Treger
Ma mester ma lignet
Ma mam ken familier
Ma leun a gabañt

2
A c'han da vale bro
D'ober ma tour de Frans
Adieu ta klenavo
D'han holl bonen a chañs.

3
Me dremen her ar Broc'h
Ma ci holier dibrennet
Ma lak en em. sac'h Broc'h
Galleg na ouien. kel.

Arman m'ens Koffet net ar foy
eus ar zon. Beped eo bet eur c'hwogad er C'hrouant
eus ar frouadel a lar evlon

Ar gwir hag ar merc'hed
170 hentus d'ar c'enn
1700 den re d'ha c'hare
Gwel rale eus k'ha re

Tremend ar Toulouse m'ens gwel Fenn
reus ar Pinn. Tho ar redenn
Ha renk ulhan 30.

Da Varfeil ac'han
E tuis p'ontamant
Ar g'ar Jager a C'hreiste
P'itrik ha Kemmervant

Houetad pleurek war an tan
~~War tan~~ Goue na santan mui
Kah merc'hed Fennvenan
170 tu c'hanh led ouzin

Met evit toekant d'he
Met dro war ma Balon
Joanis. Kintant a gël
Dre air hag Antignon

Er gar man men gwelet
Dalek an Tad Sachtel
Eun pont hag ha flammiet
Wärf e greiz eur chapel

Ha da Gwinn ac'hane
Mene'c'hon droffennet
Elet ma c'hallite
Gwechal ar Romaned

Gwelet an Arz
Lec'h ma'ker da c'hrouen
Eun touz platet eun
Uhel war eun dossen

Eun ty Kerve oupen
a zo graet gant lides
Impresal da gompren

Salud Lyon sur Rhon

Er gar man'neus billet
Fleusen ma Youtanpin
Hek an ebetsted
Daou stour en misteg

War dregont asto an
Da dech ma dirifan
Ha didan Ha war Penn
Partout oan ar e'henhan

Adieu Lyon sur Rhon
Foc'h eodan serjal par.
Partout da Vateon
Adieu ta bro jakar

Dre Dijen dre Ausere
Dre Dren Melin hep Keün
Lutea ma t'ing Komer
Man n. Celtik war da gleun.

Setu me en Paris
Babylon dous a Krig
Ho t'bitan ar C'hoad
En g'ez d'an enizi

Adieu Kapital Fräin
Dier, Koant a treitour
Dre Chark Hag Orleans
Dre Vloa met ya da Doue

Dre n. Man Angers Poitiers
Me rehorn diad Charent
Fidel diad promesse
Ma maester, Mo Koutant

Doue Tad Eternel
N'ho ped diwar o trôn
Pezell disken eur sel
War ma humil union

Meur a rehorn diad ger d'he vro Breiz

Salud lech ma c'harvel
Ti ma marn a melan
War he o jugal
Goat's vel flout an hañv

Pepenz joa diad Breton
Apel'ch flwar e gloch hed
Prezit al e beiton
Hag e vrasan Hach

Krap'ch n'eur gwel K'por
Diwar o bank t'ossel
Ha Komer da appoz
War eur c'hoat'chedad pell.

Echu -

Tam-eigou all eur, sonon ar menez himi

Ma teu re abred fac'h an anton (1)

Da forsi ma gward da yonan
celad ar gent der ma gharson
Ma Breizh Izel (bis) ma bro eo a garan

Hon himi dremenfe dre ma sizer
Tost d'Anjoulema war ar c'harent
Welfe eus fura rejeu potin
Lusset fuzumus (bis) gent nerg ha maramant

Ja he d'ar skol . a tremene dre eur
vilin . hag a chome da gont-impli ar foudan
Mouze me antonae ma leviou
Ma bara du en ma fancer
Ma pa oant choazet gent ar c'hrouer
Wit began metanigianer.

Pe he
da rejata Ha dreuz an doer hag al lan fuktant
Da kered d'an eon se lemp lu
Da gas ham mam gent Koblantamant
D'agumen e c'hrouerpoez etre (ed du)

Pe hent Ar voualch gent he beg melen
da gennetfigand uhel lavar ar foud sech
Labe da vugale Koadelen
war ar sthalier jozi o bes'h

Ar benherez en koad ar rimier
Gant e mouz dous a dronac'h vla
Ar gane 'samblez gent an elc
Heulodi da grouer tur led man.

(1) Da gennan
Ja da me a gar ma Breiz Izel
En em c'halon en em ine
Ha dezha zur me a vo fidel
Bete tiskennin bar ma be

Grog ar paour tammou

Na gwechall pa oan me mateg
N'eun ty mad o serifi
Na ma mize me krog lirie } bis
Warc'hoas na mize mui.

He dape krog en em dilhad
Ho lakae war ma skoa
Adieu d'ac'h ma mest' mome } bis.
Alen m'ho tugartha

Na gwechal' pa oan me mateg
He douge ar rub-ano
Bremen me doug ar vaz v'elan } bis
Ar bistac'h d'ob-a an dro
He wel arri' ma landruilh
En n'he zorn eun genneuden
Adieu d'ac'h Karmaradeged } bis.
Ar bed aija evelhen

War ar memez Ton, Fritz Kenton binne en Paris

An eor gwin

En n'ham Dore pa vin mado
Ma interet n'k'ar ar gwin
Ma fenn vo n'dan ar varrikend } bis
Ha ma genou n'dan ar fin
Ha ma tiber en d'akennik
D'am c'halon vad a raio
Ha ma tidol ar varrikend } bis
Lez ma c'hoz me am bezo

Merc'h ar boher Koath

War den brall ar
c'heier

Ma pa ve Maig ar Boudar
Merc'h eur boher Koath
Ma rafe ma mester { bis
Anei a galon vad

Kentan ma' bet an enor
D'halloud parlant ganti
E oa o kerc'het bara { bis
A dy forn Kerbangy (Bulien?)

Neuzon mui

"Idoline" Chatlinenn a di Tonguedec

Tammou

eur eur zon ja vez gog Kog.

Eun Itron youank e e fried d'ar Brezel a
bed Kaset da vesan a loened gant e zud Kair

Gant boheon bralix
E lann hi gompote
Gwezior leun a vertu
E Kane da Dore
Ma reurne d'ar ger { bis
Ehidol Milibe

Eun de Brementas eun soudard c'houlennas digante
fion e oa.

Me zo eur chatelinen
a gatel Tonkedec

Mar g'oc'h eur Chatelinen
Evel ma leveret
Kleed kaoud eur fried { bis.
Kafab d. ho tifeemed }

Louez ar farrazined { bis.
E tren e relego }

Anwezra anei vit e bried
Ma fried Gololine
Ma Golole dous a fur
Ha deus war ma feultrin
Re grenn e ar muzur
Ben arc'hoas vintin { bis.
To venjet ar parjur }

Al lezvanon.

Me m'oa eul lezvanngri
Gavassan him a garchech
Ter eur arokk an deiz
Me rize ganti savet
Ha kaset da wit dour
Da feunteun ar c'hoat haleg { bis.

Katel Offret

Katel Offret a barrouz Plistin
A lare d'he mam deus ar mintin;
A lare

He n'hallan mui linval ezel;
Prestig a vo ret d'he mervel mervel
Prestig a vo

Kri ve d'ar galon o kuit-al
Ha mervel d'ha bevezek vlag mam vad
Ha mervel da

Mont a ra d'barroun da Sant Erwan rit goulen ar
yeac'hed.

War eun anken e he lake-
brer eun bugel he mailhurel;
Evel eur

He breur Herve e ia ganti;
Mont a reunt o daou te neur bedi
Mont a

Eisde int bed en St Erwan Sandreger o deuel
eo Katel d'ar ger yeac'hed dre vistrak deus ar
Paralyse.

Tennet eus eur c'hantik da Galon Jezus
Laret hu din hag e mervel?
Ken dous a mel netre waskell;
Ken dous a mel d'eun den klanvus?
Ha ga me oar: Kalon Jezus

Hag e zo da stouarn eus ouel dro
Kenkouzha gwe dero ma bro
Dero ma bro, krenn ha neezus
O ga me oar: Kalon Jezus

Hag e a zo Ken fresk netra?
Vel doue gaverk o tivera
Tivera en eost scheduz
Oya me oar: Kalon Jesus.

Eus Kantek St Weltas je St Gwenole?

En den didalve deus ar vro
Lar he gwel arc'hant roit Hofer
Ar Sant a gomans shuilh derou

Nai^gg: ^{lukas} Mater ar c'hastel

tammorigan

Me meus bevet gant douezeff mab a dij.
Bevet digaket a bep tiini | bis

Ken he heinan ar mab hevan
E meus graet ma glac'har er bed man | bis

Ganet deus ar bugel en Kuz a lamallet eo da vean
Plazet anezan. Helt an aotrou en den da delivra anei deus
ar groud.

Ma ja lachfen me ur marc'h bep eur
Me renk mont da Beazhon m'ober ter eur | bis

Ma na ve ket Nai^gg d'in roch
Me lakaio al logod da revek | bis

Me laktio nikan hevan c'hwenn Kêr
Kreiste tij ar fuphagar barnner | bis

Bezan meus ar fomar d'en ober
Pa he den ar font demeus a ger | bis

Arwel eo d'ar c'houlz a roet e dean e vennat
Talla tra Annaig oc'h eus graet
Mag ho Krouadur tach eus lazet | bis
Me mous ket lazet ma c'hrouadur
Eman barz en Leon o vezfur | bis
Me mous gwerzet ma holl delhad
Viz ma vije bet mezburad | bis
Dimezi ra d'an Aotrou
a digemer mad a ra d'ar beñven
C'haaret war hoc'h arantur dazonet
Kak l'ini hounan so tremenet | bis

An ostaleri foad !
Pa oa hanter ma bloaz
Hue hanter ma gopa | bis
A des ma mestha me
D'eun ostaleri foad.

Ma mife maezh er serin
Pe f'ornez Salomon o, ghe !
Ma mife maezh er serin
Pe f'ornez Salomon
Pe ur vouez Kapab da ganân
Montra deri dera la la la
Pe ur vouez Kapab da ganân
Me gompofe ur g'bi

Me a gompofe ur zon
D'in a d'am mestrez Koant o ge
Me a gompofe ur zon
D'in a d'am mestrez Koant
A deus filantes em c'halon
Mon tra deri dera la la la
A deus filantes em c'halon
Eur boked a doumanant

Pa ven assambles ganti
Me a me plizadur o que
Pa ven assambles ganti
Me a me plizadur
Ha hi an deve ive
Mon tra deri dera la la la
Ha hi en deve ive
An dra de me so zür.

Ma mestrez zo hanwal
Eus ar Prozen Rouman
Pe deus ar Prozen ru
Pa ve o tigeri
Pe deus eur millizour
Karget a skrifon
Neus ket war an donar
A gaeroc'h fennelen

Glac'h ar gam
Kerz evithon gvennili te so eul loen a dres
Kas evithon eul lizer betek ti ma Mestres
Lar dezhi ma deus evithon an ney kompasion
Ma lako he he fluen da biket ma c'hador

Rak mar meus me da zoul kement a guelled
Eman ebarz ma c'hontre ma berrad milliget
Ebarz n'he benn infernal eun teod a walc'hision
Hag e ra d'in lantissa en eur mor a derson

Arret! arret! o gwall deod, o arret da lemmen
Toget eo beg da lanson, deus ma meppian
Arret! Kemer da c'henta dezhi da armon
Gwal gwal a rentes began kent rehorn mui warnon

Marc'hig Kerne

Eur marc'hig bihan em oa bet
Ha oa deus ta Blumfellek
Ar briz anhan ne oa ket bras
Ne gouste n'met femp kwenneq.

Ar briz anhan ne oa ket bras
Ma gouste n'met femp kwenneq
Ma vez he bet c'hober e dro
Barz en maner Hec'h hec'h

Labour en dezo an hani gork
Da c'halarpad ar poullou
O klask ar marc'h hag e feter
Oc'h ober tro an hercho

D an Astrov Lachüenan ~~Esth~~ missioner

Lammion sin da gleiss aru e da rugel
Aboue daen ugent blou, so missioner zantel
Da bresch an Aniel oa ed diar broion pell
Gantkan e man gras Doue, deus e Esth fidel

Hei, hei Tricotine

Da Lammion da vit gwin

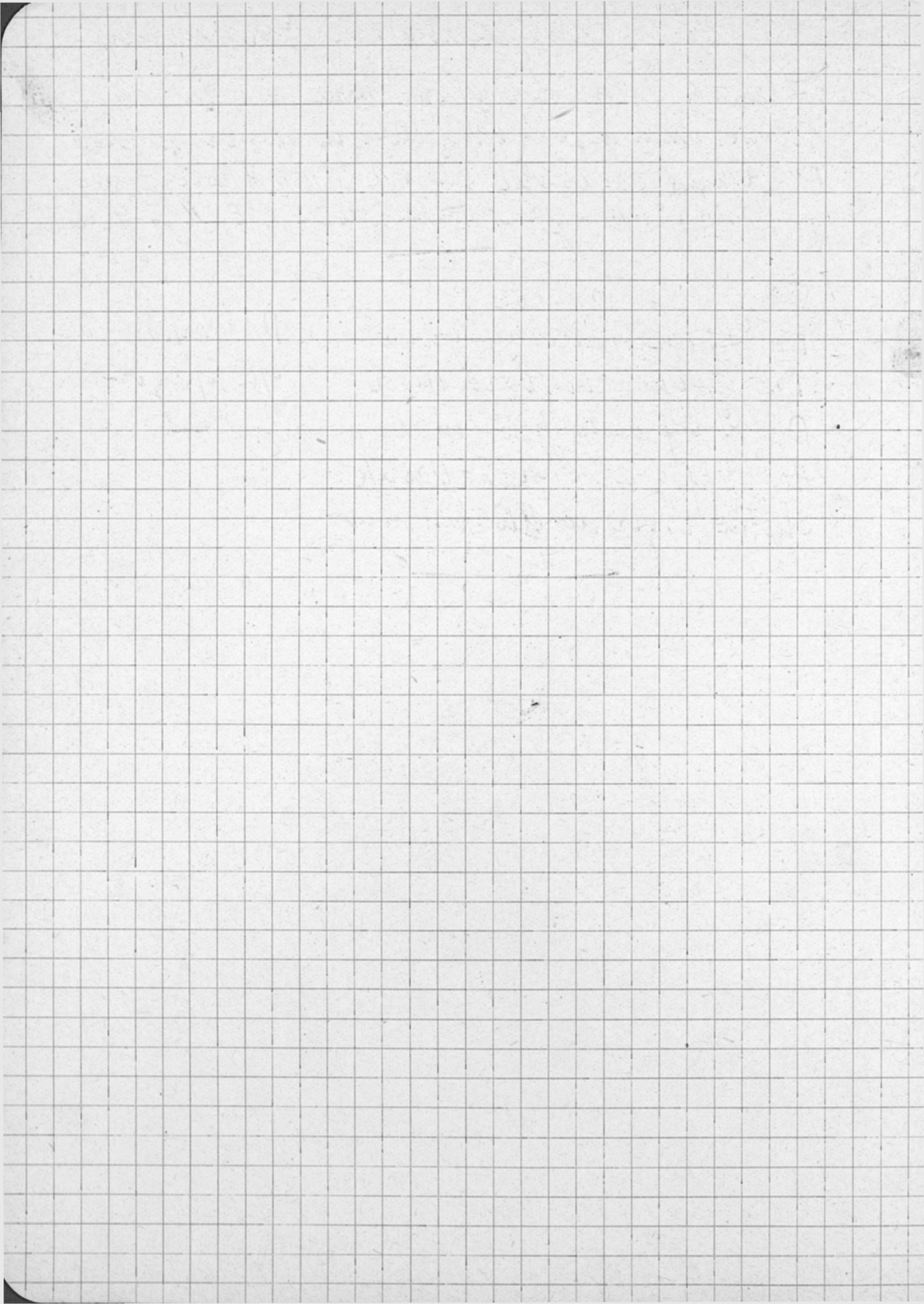
Da vit gwin ho bard mad

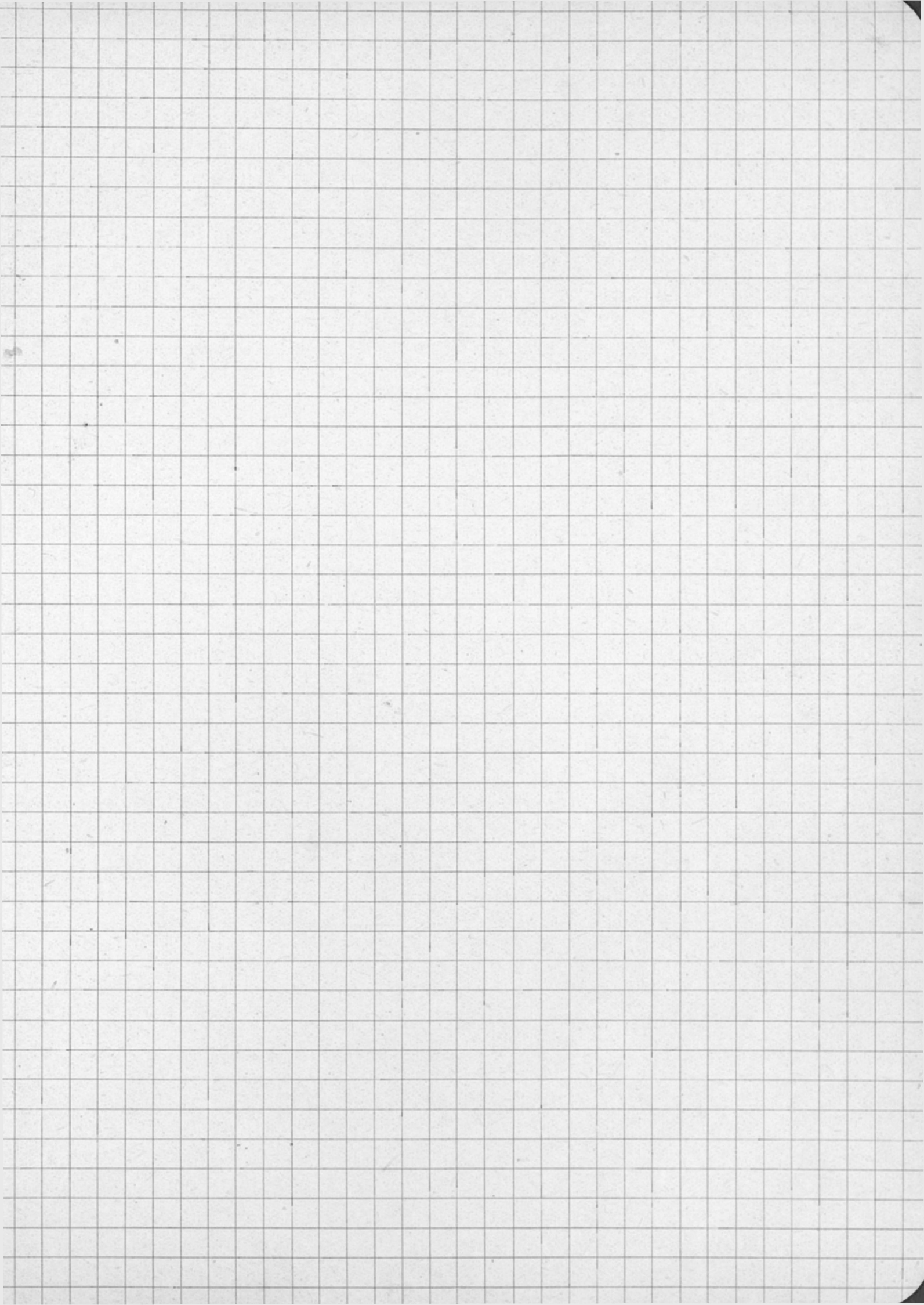
Da gollig a so paot mad

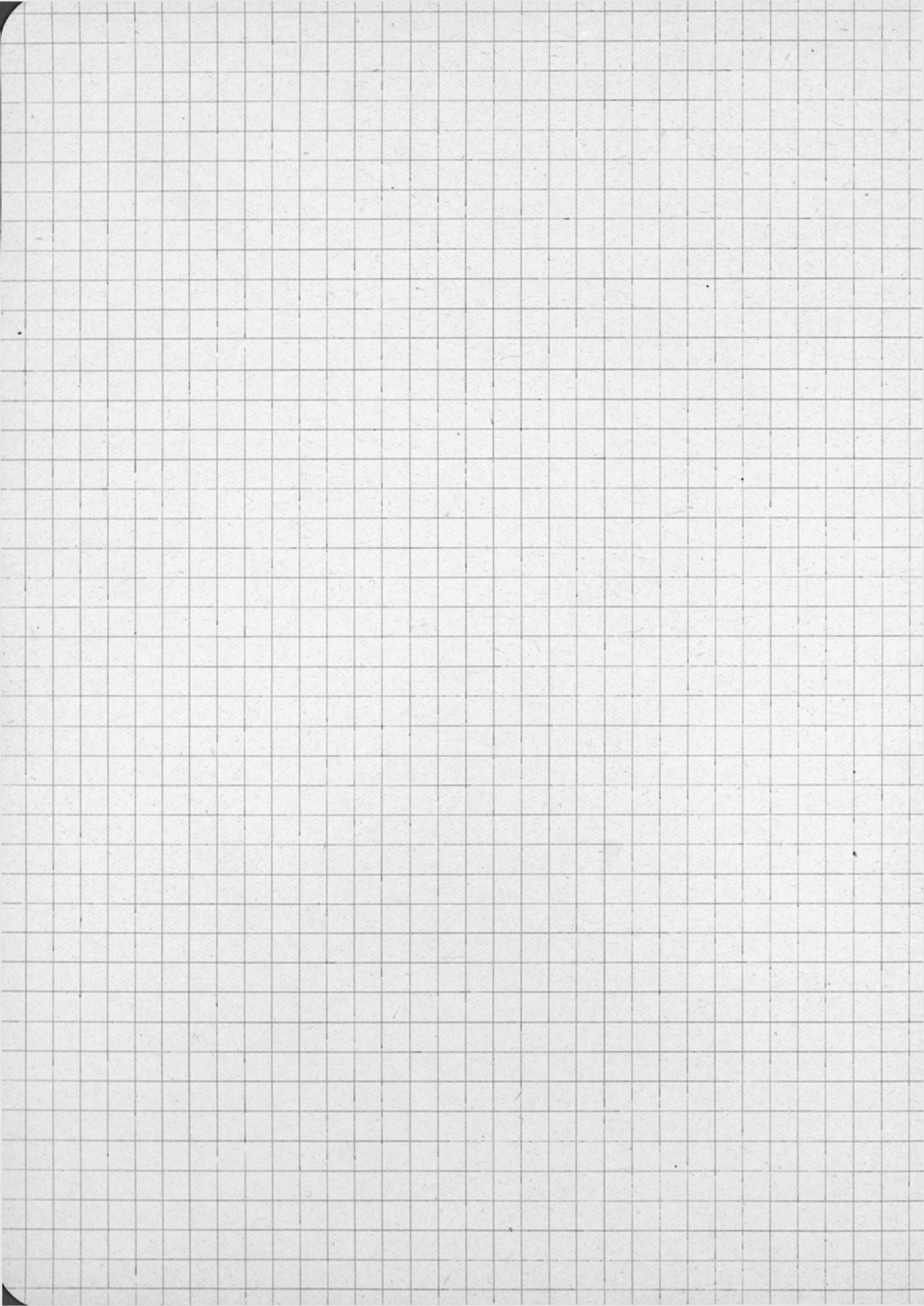
Ha yffig a so paot drouk

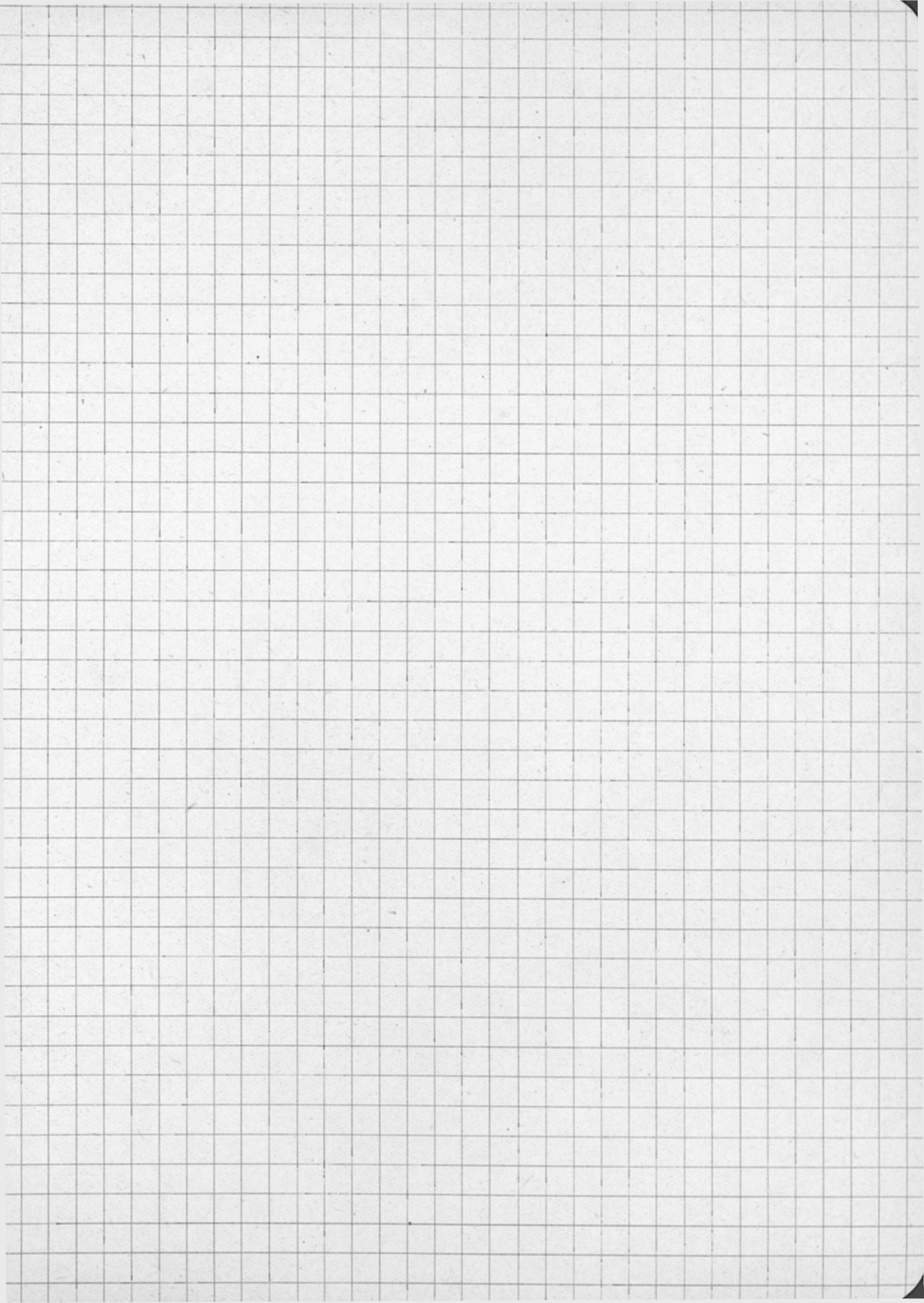
Chome r, ger da gleikan seub

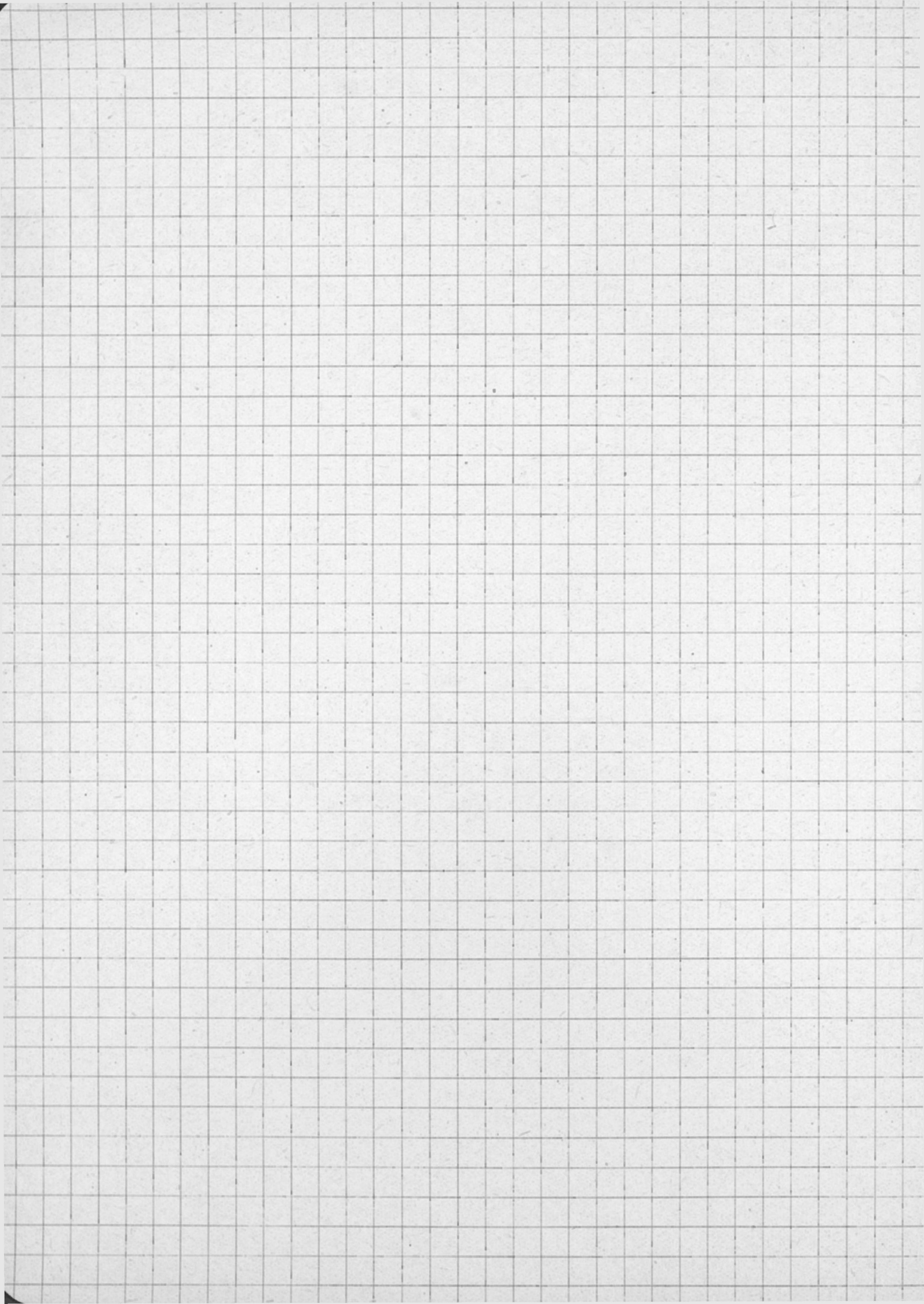
Da dripal ar
poufigou

Δ ΤΡΟΙΔΙΓΕΖΗΟΥ Δ

Diwar "Grand Ecart"

Ramon Soley. Ceto barzh yasuant Katalan replet e Bro-C'hall en deus skrivet bemdez e-pad ur bloavezh ur barzhoneg evit he mamm.

Setu unan anezho:

Da garout a ran, mamm, evel ma Kar ar park an trouz-se ken kalet eus ar c'harr bleniet gant ar c'houer.

Nac'h eus ket e welet morse, o tont hag o vont en-dro gant e dren bepred ingal, dre an douaron lodennet, o vont hag o tont, rust, oberiant, brokus ?

Gouzanv a ra ar glav, ar yenien. C'hwezh an avelioù, an heol founner.

Er sioulded, gant habaskted. Evel un embleustres a c'houzanv amzer an arnod.

Met pa grog warnañ ar Vulez fe ar marc'h
ar c'harr a adves, seblantout a ra dont da
vezon Kizidik.

Evel pa vije un arc'houere hegarat eus ar
menez bet strobinnellet en Koad hag en houarn
gant ar bloavezhioù.

Neuze ar c'harr a grog da liboudin e
gan a vuhez. Kan al labour hag an douar.
Se eo istor an den.

E anavezet en deus. Dougen~~er~~ ra etre e
c'horfon c'hwezenn ar c'hantvedoù, abaoe ma
teraouas an den da labourat an aëndret-se
gant e iwinou. Dougen~~er~~ a ra d'e rodou
grigoù an eskern bruzunet er parkoù-se
gant al luc'hed hag ar reier. Dougen~~er~~ ra
en e goad levez ha poan-bez ar
sklavourien hag an dud hanter-zieub o
deus digoret betek hiziv hon douaron.

Dre-se hiziv p'emañ ar sklavelezh
o vont da steuziañ, ar c'hirri ivez a varv.
Bez e kred dezho o deus ar gwir da

bacuez a vezan. Me gred int lasien. Zoken
ma seblant mantret o dremmou.

Bez' int evel Kozhiaded gouzanvet ganto re...
Ha ruilhal a reont bepred, ruilhal a raint
betek an deiz diverglan o tremañ striv ur Bobl
a labour hag a stourm.

Mamm! P'am eus^o gwelet o tremen, em eus
santet e save eus an douar un dason dou
eus o grigoñs

N'oa ket skilt na lemm ha joanüs evel
Kantik ar c'harr.

Bez' oa monez didermen ar Frankiz emeur o
teraciiñ da veizout. Ar Spi-se en deus
moukaret an douar a-bed Kement a gantredon.

P'az kwelam o vale. mamm, gant da gig
flastret ha pa glevam Klemm lemm da eskern
e sonjam. o mamm, e trenez joan oa Fobl a begh.

Ha mont a rez, o vale trema ar felled...
Un deiz da lonko an dremmvel o splannañ an
Heol o vervel.

Met neuze, e vennam Klevout, em douar

tarzh meurdeus ~~un~~ alleluia un
azganidigezh didrec'hus

Pennad hep sin, troet ~~da~~ Tennet eus Kannad. parrez
Goussainville S. d. O.

FRANKIZ.

Dieub serijour ar Frankiz, n'eo ket an amrenadur
Dieub an hini a gehel ar Frankiz. Ar Wirionez
Ar Wirionez, zoken ma tle en gloazañ, zoken ma
tle en lazhañ. Dreist-holl ma tle en dasorc'hini,
Dieub an neñ a gasa kement stumm gasu a zo.
Dieub an neñ a vez, a gomz, a skriv, a oberi
en Kengetadur Klok gantañ e-unan, pehini, meste
d'e e hoanlegezhioù, a oar plegañ d'ur reizhadur,
diabarzh, as-antek, evezhiet, endalc'hus.

Dieub ar piniidik n'eo ket klavour d'e vadou
hag ar paour a oar bezañ piniidik eus e
bavurentez (Kalz a vuschoarzhioù amañ ha na
vezint ket)

Dieub an arzour brokus eus e zonezonou, meh

n'o sotra kel.

Dieub nef a adsav goude m'eo beh diskaret
ur predig gant an arner.

Hag a adkrog gant e hent.

Dieub an nef a gar an dud. o c'houzont
Koulskoude petra int.

Dieub an nef a oar bezan gour hep garventez
tener hep gwander, reizh hep diforc'h, denel
hep Kennwallerezh. Holl speredour hep bezan
rambreer. Kalc'h evitan e unan met evel
ur breur evit e nesan. Balic'h hep foug
meur hep rogentez. dreistel hep pasvez da
veran a live gant an dud vunt.
Harozel gant eundet.

Dieub an nef a gred en prevendi ar
spered war an danvez.

Dieub an nef a zo den.

Lakaet e brezhoneg gant
A Duval

Itron Varia a Wir Sikour

Ar bugel blin a oar n'eus ket da gaout lorc'h
outañ ha n'eo ket karet nemeur

Ra degouezh dezhañ santout warnañ ur
sell dousoc'h

En em laka da ruziañ ha da vouse hoarzhin
kalonek evit harz a ouelañ

Evel-se er Bed fall-mañ an Emzivadeg
hag ar re dibourvez.

Ar re-se n'o deus ket arc'hant. Ar re-se
n'o deus ket a ouiziegezh nag a spered.

Evel ma tioueront pep tra a zivour ivez
a geneiled.

Ar bevien n'em zigor nebeut, met n'eo ket
dibosubl gounit o c'halon.

Arvalc'h eo ober un tamm stad outo
hag ober un nebeut enor dezho.

Kemer ta ar sell-mañ, o paour, Kemer wa
dorn, met ne fiez ket re ennañ.

Dambrest e vin e torrez re eus wa seurt

ha ne sonjin mui ennoù.

N'ez eus ket a geneil arur erit ur paour
ma ne gav ket unan paouroc'h egetañ.

Setu perak deus, va c'hoar bec'hiet, ha
sell ouzh Mari.

Paour Kaerzh ganneg ac'h eus ur gwaiz evel
ha bugale gwan.

Pa ne vez ket arc'hant da baëañ ar feurm
ha pa venner bout maro.

Ah! Pa ra diouer Kement tra, ha p'emeur
welket re reuzendik.

Deus d'an Ilij, tar, ha sell eus Mamm Doue.

Ha ne vern fegen bras an distalder en hon
c'heñver, ha ne vern fegen bras an dienez.

Pa c'houzant ar bugale eo reuzendikoc'h
c'hoazh bezañ ar Vamm.

Sell eus an Hini zo aze hep Klemm, evel
hep Esperanz.

Evel ur paour a gav unan paouroc'h
hag o daou'n em sellont er sioulded.

Tennet eus "Verite"

UR WEZENN GAER.

Ur wezenn ... Ur grouadurez vat da Zoue
Rak ur wezenn n'eo ket ur fitch-fitch. Chom a ra
bepred e lec'h m'eo bet plantet gant ar den. Ha
pa vez ezhomm outi, ne goller ket amzer ouzhpenn he
c'hlausk, gant ouzhpenn dres e pe andred he c'havout
Ar pezh a zo flajus.

Rak ar wezenn a zo degemeret evit an holl. Bez e
c'hellit mont da azezan en he skeud. Na c'houlenn
netra diganeoc'h. Na pere eo ho kredennoù. Na paist
hoch eus ho plas. Na bez hoc'h eus evit pell.
Tomm eo deoc'h. Skeizh hoc'h. Thwalc'h eo. Degemeret
mat e vout.

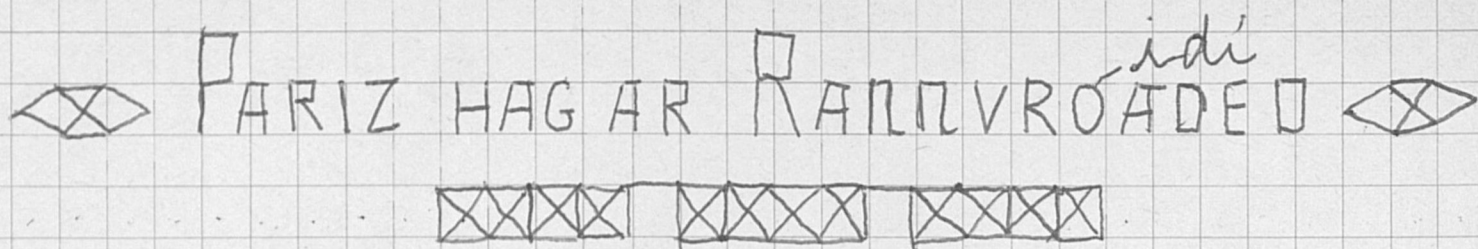
Rak ar wezenn he deus ragaezet pep tra. Ar
skourrou bras a c'hellit stagan outo ho Kwek-skour
pe ur vransigell. Kroazigell ar barradur ma c'hell
al laboused en surentez, sevel warno o neizhoù
Ar deilhoù a c'houlloc'h eus an heol hag ar glaw
Ar gwrizioù don ha Krenn. Kripet mat en douar
a c'heller kavout fizianz enno.

Rak ar wezenn a zo habask. Thwalc'h e vout

deghe Kintal un nebeut ha hefan he skourrou
evit distkar an neigheou. se' zo oc'h aethubin he barrou
ha strewin ar filiped fistilherien a ra warni
un todilhon ifern. Met ne ra ket sur.

Er c'hontrol. E-pad an noz a ra deghe sonerezh,
gant fring he deliou a luskell deghe o hun ken
brest.

Louis Mendigal

Degouezhet eo an tren er ger vras, er
forzh hent houarn meurventel, ... ~~tr roudennou~~
tr roudennou dir a luc'h war an douar
o'n em astenn, o'n em enkroazañ, o'n em
rouestlañ, hañval awalc'h ouzh roudadur
ar gwazhiou goude bezañ redet dre gorf
an den a founna er galon da ziskargañ
enni ar gwad a dle he lakaat da
boulzañ primoc'h.

Deuit, deuit estrenien ranell, rannvroaded
enoeet, rederien aferou, poblou nay; deuit
d'ober d'ar ger vras bevañ, deuit d'he
boueta.

Tr vorweroc'h a zo ouzh ho Kortoz, emañ
o c'hedal ac'hanoc'h zoken.

Met diwallit mat, bez' eo hi dedennus
hogen ganiat. trellus met breinus.

Ma tasulinfec'h dirazhi un deiz emaoch Kollet
Nerzh, Evezh, Enor, Ene ha Frankiz, pep tra vo
en arvar, pep tra a deuy da vezan he freizh
Serañ ta ho skouarn d'he monezh flour
ha goaperez ha peurgetket na zegemeret ket
he chadennoù bleun a c'hell dont da vezan
ken ponner, ken blonsus.

O! Rannvro, Rannvro onest ha leal, Na
na izelait kammed ho personelezh dirak
Pariz ar Rouanez froudenus ha follik-se.
N'em lezit ket da vezan trellet gant he
briz sked hag he boemerezh. Na saludit
ket ec'h emgaranteziou hag hec'h izelidigezh
sellit rag eeun e dremm an dud brudet
gwidilus a ginnig d'ho estlamm, ar c'hreannoù
nevez hag ar risklennoù kozh a sko da beuri
d'ho meiz.

Rebarbit gant hardizhegezh eneb d'he
flegione

Dreist-holl, A! Rannvro, n'em ziskouezhit
ket evel ur vatezh dirazi, met end-eeun

evel ur verc'h onest o tont da weladennein
ur vamm iskis ha divergant.

Ha ma teu dezhi ober goap ouzh ho emzalc'h
respontit d'he godiserezh gant ho fañ. D'he
laoskentezhion gant ho disprij. D'he gevier
gant ho kwiriegezhion. Ha d'he diflipadennoù
gant ~~ho~~ holl nerzh

Neuze pa ne dougot ket he yev a
rest ho mat outi e pep frankiz. Bamin
rest dirak he gened dispar. Neuze e c'hellont
kemer perzh en teñzorion kaer a zo en
he dalc'h.

Pariz a zo war un dro un islonk ma
'z er da in em goll ennañ Korf ha
damvez, hag ur Meurvor ma vageer
warnañ e pep surentez. Str pezh a
gont eo gouzout dibab e loman !

Zenaïde Fleuriot

UR BAJENN diwar Lamartine

^{Tennet eus :}
DEVERIOU SIVIL AR PERSON

Bez ez eus un den e pep parrez ha n'en
deus tiegezh ebet; met hag a zo eus tiegezh an holl.

Galvet e vez evel Kuzulier pe hanterour e Kement
degonezh lidel eus ar vuhez sivil... N'hell den genel
na mervel hepdañ. Kemer a ra ar bugel a dre
direc'h e vamm ha ne zilez anezhañ nemet en e
vez. En a vinnig hag a gensaker ar c'havel hag
ar valenn eured. Ar chapelenn wenn hag an arched.

Un den ma eo boaz ar vugale da garout, da
gehelañ ha da zourañ. Ar re disanavez dezhañ
zoken e anv : va zad... Ar gristenien a zeu e
harzh e dreid da ziguzh o gouliou Kuzhetan, o
~~daou~~ Kevrinusañ. Un den hag a zo dre stad
frealzer holl zienez ar c'horf hag an Ene.
Hanterour ret etre ar binvidigezh hag ar
bacurentez. a mel ar paour hag ar pimvidig
tro ha tro o tont da skein war e zor. Ar
pimvidig evit degas e kuzh un aluzenn. Ar

2/ paour ivez e Kuzh evit ma c'hello he
degemer hep ruzian. Un den n'eo eus renkad
Kerredigezhel ebet met en deus renk e-touez
an holl renkaden. E renkaden izel dre e
ruhez baour hag uweldec e c'hamedigezh.
E renkaden uhelañ dre e sevenadur, e
vuiziegezh, uheldec e santaden awenet ha
renet gant ur relijion dengar. Un den end eññ
hag a oar pep tra, en deus ar gwir da
lavarout pep tra. Un den hag a gouezh e
lavar eus a uhel war ar mizioù ha war
ar c'halonen gant beli ur c'hannadur
douel hag levezon ur Feiz divrall.

Un den-se eo ar Person. N'kun n'hell
ober muioc'h a vad pe muioc'h a zroug
d'an dud hervez ma sevena pe ma ditanav
e uhelgeridi Kerredigezhel.

... Evel den ar Person en deus un nebeut
deverion denel-rik, m'eo dalc'het dezha dre
soursi eus e vuud vad; ar c'hras-se eus ar
ruhez sivil ha tiegezhel a zo evel frond ar avertij.

O vevañ en e brespital, e skend e iliz, ne
dle ket techout aliez ac'hana. Bez en deus astre
da gasut ur wignien, ul liorz, ur verfe,
gwechoù un tammig park. Ha d'o labourat e
unan, da sevel warno ul ben donr bennak
evit tennañ outo dudi pe gounid; ur vuoc'h
ur c'havr, un dañvad bennak, dubeed, labourad
richanerien, ur c'hi dreist-holl, an arrebeuri
bev-se eus an ti, ar mignon-se d'ar re
zo ankounac'het gant an dud hag o deus
Koulskoude ezhomm da vevañ karet gant
unan bennak.

Eus ar vintic'hi-se a labour, a sioulded
hag a beoc'h, ar beleg ne dle ket fellaat
evit en em veskiñ gant bediz trouzus
diwardro. Ne dle, nemet en un nebeut
degouezhioù lidel, glebiañ e vuzelezh gant
tud eürus ar bed e koppel un degemer lorc'hus.

Ar paour a zo anoazus ha gwarizius. Prim
eo da damall e glufanerezh hag e likentez d'an
den a wel re alies war dreuzoù ar pinnig.

4 d'an eur ma sar moged us d'an doenn
da zegas sonj ez eus end un daol velloc'h
servijet eget e hin.

Aliesoc'h o tistrein eus ar baleadennoù
a sell ouzh e garg, pe pa vez bodez un
nebeut amezeien e ti ar pasour evit un Eured
pe ur vadeziant, e hell ar beleg azezan ur
momed ouzh taol al labourer ha debrin
gant an un tamm bara du.

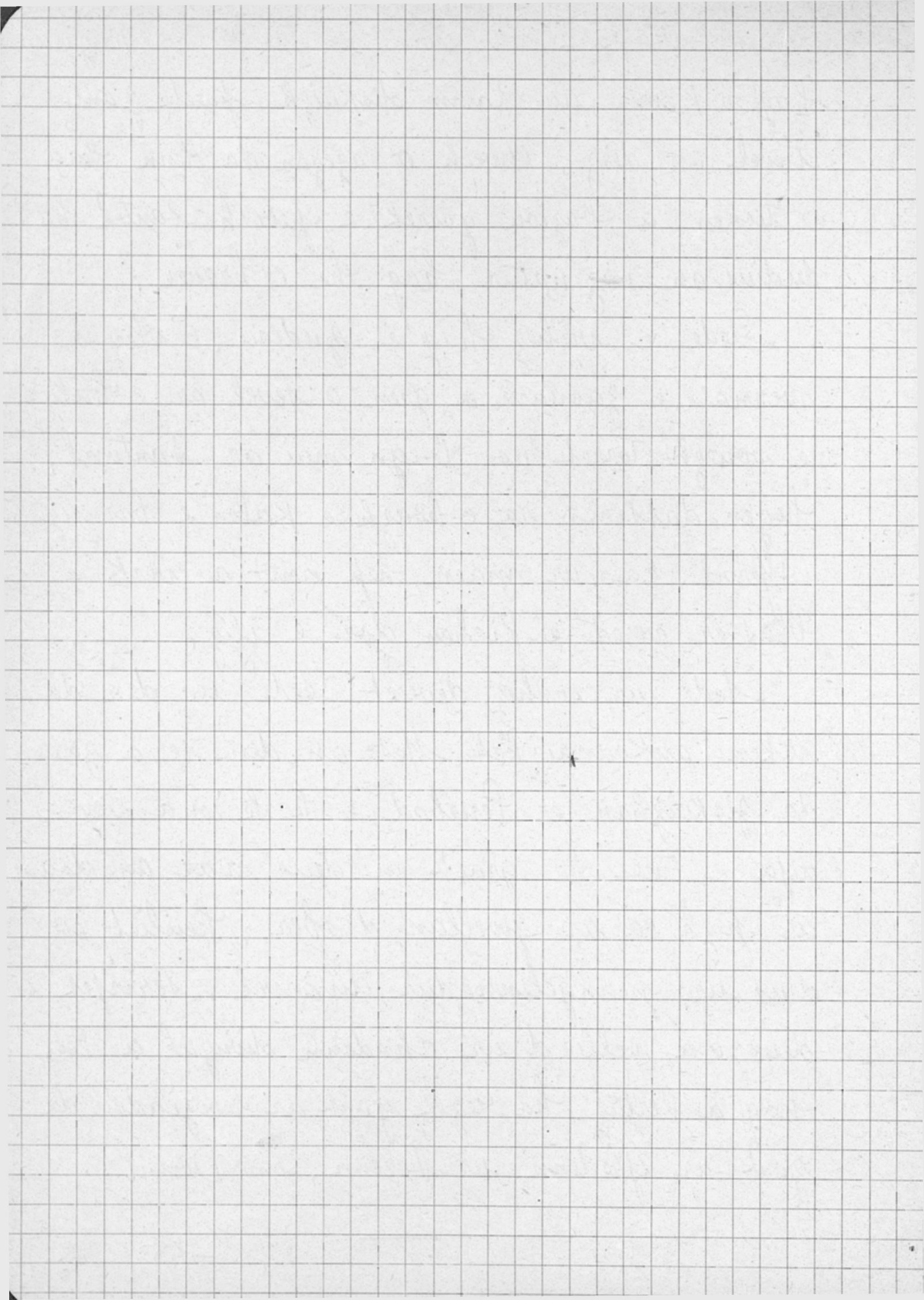
Ar penvest eus e vuhez a dle tremenn
ouzh an aoter, e touez ar rugale o Testin
dezho o c'hatekiz: al lezennadur boutin-se eus
ar prederouriezh uhelan. Ar A.B.C. se eus ur
(Furvez doueel) er studioù sirius, mest al
levrioù: Keneidiz sidul an den digenvez.

Da noz p'en deus ar sakrist fennet
dorofon an Iliz, p'en deus tint-et an Angelus
noz eus beg ar c'hloc'hdi 'us d'ar barrez e
c'hellit gwelout ar beleg e vreviel en e
zorn, gwech dindan avalenned e vourvez,
gwech e gwenodennoù ar menez. o leugn

5/ e skevent gant aer deus ha relijiel ar maerzhon
hag o Kemer un tamm diskiñzh paet gant
trevel an deiz. Gwech o azezan da lenn hag
o tisken a bazion garrek e peoc'h santel ha
dudius an ~~noz~~ natur hag he c'hrouer.

Sede e vuhez hag e zudion. E vlev a
wenna, e zasuarn a gren o sevel ar c'hatur
e vouezh torret na leugn mui ar santual,
hogen dastumir ra e'hoazh e Kalon e barrouzianig
Mervel 'ra, ur maen hep anv a verk e
blas er vered e-Kichen dor e iliz.

Sede ur vuhez deveret. Sede un den da
viken ankounac'het. Met an den-se a zo aet
da ziskuiñhan er Peurbad e-lec'h ma veve
difa e Ene ha graet en deus war an douar
ar pezh oa ar gwellañ d'ober; heuliet en
deus ur penngelennadur divarvel, servijet en
deus da well d'ur chadenn divuzul a Feiz
hag a Vertuz, ha lezet gant ar remziaden da
zont ur Gredenn, ur Lezenn, un Doue...

— AR BED-KROUET —

Melezeour an Ene

Shakespeare a skrive : Bez ez eus sarmoniou
er vein ha levriou er wazhig a red.

Muioc'h eget biskoazh en deiz a hiziv hor
bije ez homm eus ar sarmoniou hag al levriou.

Ar vuhez modern, o fellaat an dud eus
an Natur a ra dezho Koll ar Furnez don-se
a seblante bezan graet evit mat an denebezh

Rak an natur eo melezeour an Ene. Hag a gentelioù
aze ma ouifem digerin hon daoulagad d'o lenn

Sellit diouzh ur poull ha sellit diouzh ur
wazh : ar poull a zo tennal ha lous e zourioù
hini ar wazh, zo boull evel gwir strink. Perak?

Ar poull n'en deus darempred ebet gant an
diavaezh. Chom a ra an dour ennan elc'hezh

Dour ar wazh a zo silet gant ar grouan
hag ar geot, dour ar wazh a chom beo dre
ma fin, dre ma red dibaez.

Evit an den eo heñvel. Pa veromp souchet
warnomp hon unan, pa viomp evidomp hon
unan kement tra a aparchant ouzomp. Ken
damezel ken speredel, hon Ene a deu da vezan
teival ha rec'het. Ma skuilhomp, er c'kontrol,
gant levez an emroisted, hon holl nerzhioù
war ar re a garomp, hor buhez a deu da
vezan ken boull ha dour ar wazhig a red
war ar meinigoù tufr dieub ha seder.

Hag ar gwrizioù? Ha sonjal a rit er
gwrizioù ur wech bennak? Pep plantenn a
deus he re anez n'hellfe ket bevan. Ha
seul vui eo donoc'h he gwrizioù seul vui a
nerzh hag a buhez a denn eus an douar.

An den ivez en deus e wirzioù. N'o gwelet ket,
tize emaint Koulskoude don ha Kreiz: An
tiegezh, an douar ginidik, ar vro, an hengounⁱⁿ
hep ar gwrizioù-se buhez den ebet n'hell
Kavut un dalvoudegezh wirion.

*

Pa n'em gav ganimp darvoudoù displijus

hor e' hent-an lusk eo an enebrez. Memout a ra
an den bezan eurus hag e' anienne e klask fellaat
outan ar boan, ar reuz.

Arze an natur a zeu war hor sikour. Rak hi
ivez he deus lec'hioù distro ma ne gouezh warno
morse ar sklerijen ma ne welont morse an heol
pe ken nebeut! Ar c'hornioù-se koulstoude ne
chomont ket distruzh. En aer eneb an torgennou
ar menezioù, ar c'hleuzioù uhel zoken e Kaver
velkent bep seurt plant. Ha mar 'd eo gwamoc'h
o livioù hag o frondou bez e talc'hont d'o
furmou heneuz. Al lilienn dour gweun kann a
vleugn er poull a denn he magadurez eus fank
ar strad.

*

En natur Kement tra 'zo Kempouez : Kempouez
al livioù. Kempouez ar furmoù, ar frondou.
Ur wegnn lezet da sevel hec'h unan a gemer
bepred ur stummp kempouez, ur form hezon.
Ul loen gouez n'en deus ket ezhomm a studi
evit seveniñ emzalc'hioù heneuz.

Ar c'hempouez eo ivez hon lezenn ni. Klaskomp

lakaat Kempouez en hor buhez ha hi'n em
reizho anezhi hec'h unan.

Sevenomp dreist-holl ar c'hempouez diabarzh
a vez gant gant ar santedigezhioù, ha dreist
pep tra gant ar Garantez. hag he deus e
gwirionez ar galloud dispar da gempouezan
ar vuhez.

Klaskomp lakaat Karantez en hon oberou
hag e teskomp ober ar pezh a zo dleet
pa 'z eo dleet, evel m'eo dleet, evel ma
ra an natur.

Ha chom a raimp treizheh michanoù o
welout pegement hor bo gounezet o hadam
Karantez en dro dimp. rak eostañ e raimp
war un dro Karantez ha Kempouez.

Sellomp ouzha an natur, Lennomp ha
dalc'homp sonj eus he c'hentelioù, rak enni
pep tra 'zo hesoniezh.

Hesoniezh ar Bed Krouet, hesoniezh ar Vuhez
daou benn-ahel pa tro warno ar Bed.

PEDENN ar GOUESTL... Brie du Vœu de Willette

« Ave Domine morituri te salutant »

Ar re da salud Aotrou, Kent mervel eo ar re-se
ac'h eus Krouet hañval ouzhit evit Krouin Arz.

Ar re o deus frederiet war da Oberenn ha rentet
gwazoniezh di he Gened. Bez ez int ar reou eeiñ
a spered, fañs e Kemver an aour diaoulek

Bez ez int ar re a venn tizhout ar c'hlod
d'azegañ ez tu dehou.

Ar re-se Aotrou da salud Kent mervel.
Ni an Arzourien el lis teñval eus skleur an
armou ac'h eus roet dimp dirak im engroez
n'he deus na daoulagad na divskouarn. netra
met ur genou evit hor hual mar Krouezhomp.
Pollici verso... Ni da salud Aotrou Kent
dimp mervel.

Pedenn anoazus Willette. bet lennet
en Glig-Veur Landreger an 19 a viz c'hewrer
1956 deziz goul Lude an Arzourien.

— AR FROUD SILOUL — (ar Gwik)

Parrez vihan Lok Envel e Kanton Benac'h.

Hec'h iliz'zo unan eus re goshañ ar vro, 1111 a zo merket war ar c'hloc'hidi. Sant Envel eo patron ar barrez.

Envel, ganet e Breizh. Veur wardro ar c'hwec'hur Kantele oa abad. Bez en doa ur breur abad ivez hag ur c'hoar: santez Yuna. Po doa ranket tec'hout dirak ar Saozon oant deus d'an arvorig Goude bezañ douaret e chomfont un nebeut amzer tost d'an aod. Bez e kerzfont goude betek Koad an noz. Al lec'h mañ a blijas kement dezho ma savfont end tri benite. Hini Envel oa e lec'h mañ bremañ iliz parrez Lok Envel; hini e vreur e Benac'h e lec'h anvet Chapel ar C'hoad; hini Yuna in em gave war douar Plonevez Moedeg. E gwirenez tostik oa an eil d'egile. Met ar gwik, ar riner a deu da rin em dawl el Leger e Benac'h a zispartie Yuna eus he daou vreur.

Emvel n'em reas labourer douar ha saver loened

Bez eo pedet evit diwall an here eus ar brini
hag ar chatal eus ar c'hlevedou hag ar bleizi

War unan eus gwerennoù lieth an iliz e
weler st Emvel ur c'habestr en e zorn ha
pelloc'h ur bleiz o feurdagan ur gazeq.

Emvel a lavar d'ar bleiz: Manket out dantek
Rach eus lazhet va c'hazeq.

War ur werenn all emañ Emvel o Kabestra
ar bleiz. Er bederwet gwerenn emañ ar bleiz
d'ar stag ouzha an alar e plas ar gazeq
en deus taget, renet eo gant ar tant ur
skourvez gantan en e zorn.

Kepell eus an iliz ar gwiz a ruilh sioul
e touez ar reier. Bez' ur frond, met ur
frond sioul, setu perak.

Guna a zene alies da welout he breudeur
Met graet o doa ar gouestha da gomz an
eil gant egile a dreuz ar riner

Un deiz ma oa dour bras n'oant ket evit
n'em intent gant tourni an dour. Emvel

a c'hourc'hemennas d'an dour tevel gant e
droug. Senti reas rakfal. Hag abaoe n'en
deus end-eein tavel e vouezh morse

setu perak eo anvet ar gwik ar
Froud Sioul.

adaezet diwar "almanak
ar Paizant breton" 1952
